

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Посебно одељење
Кж1-По1 27/24
14.2.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, Посебно одељење за организовани криминал, у већу састављеном од судија Снежане Јовановић, председника већа, Душанке Ђорђевић, Јелене Шкулић, Здравке Ђурђевић и Данка Лаушевића, чланова већа, са вишим саветником Јеленом Савић, записничарем, у кривичном предмету против **окривљеног АА и др.**, због кривичног дела злоупотреба службеног положаја из члана 359 став 3 у вези става 1 КЗ, у вези са чланом 33 КЗ и др., одлучујући о жалби јавног тужиоца Тужилаштва за организовани криминал, изјављеној против пресуде Вишег суда у Београду, Посебног одељења К-По1 бр. 55/17 од 23.10.2023. године, у седници већа одржаној дана 06. и 07.02.2025. године, у присуству јавног тужиоца Тужилаштва за организовани криминал Тамаре Ристић, окривљених АА, ББ, ВВ, ГГ, ДД, ЂЂ, ЕЕ и ЖЖ, а у одсуству уредно обавештених бранилаца окривљених, након већања и гласања, дана **14.02.2025. године**, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба јавног тужиоца Тужилаштва за организовани криминал, па се пресуда Вишег суда у Београду, Посебног одељења К-По1 бр. 55/17 од 23.10.2023. године, **ПОТВРЂУЈЕ**.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду, Посебног одељења К-По1 бр. 55/17 од 23.10.2023. године окривљени АА, ББ, ВВ, ГГ, ДД, ЂЂ, ЕЕ и ЖЖ су на основу одредбе члана 423 став 1 тачка 2 ЗКП ослобођени од оптужбе и то под тачком 1. окривљени АА и окривљени ББ да су као саизвршиоци извршили кривично дело злоупотреба службеног положаја из члана 359 став 3 у вези става 1 у вези са чланом 33 КЗ, а окривљени ВВ кривично дело злоупотреба положаја одговорног лица у продуженом

трајању из члана 234 став 3 у вези става 1 у вези са чланом 61 КЗ, док су тачком 2. окривљени ГГ, ДД и ЂЂ ослобођени од оптужбе да су као саизвршиоци извршили кривично дело злоупотреба службеног положаја из члана 359 став 3 у вези става 1 КЗ у вези са чланом 33 КЗ, а окривљени ЕЕ и ЖЖ да су као саизвршиоци извршили кривично дело злоупотреба положаја одговорног лица из члана 234 став 3 у вези става 1 у вези са чланом 33 КЗ, те је одређено да трошкови кривичног поступка падају на терет буџетских средстава суда.

Против наведене пресуде, жалбу је изјавио јавни тужилац Тужилаштва за организовани криминал, због битне повреде одредаба кривичног поступка и погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, са предлогом да Апелациони суд у Београду, Посебно одељење за организовани криминал, укине ожалбену пресуду и предмет врати првостепеном суду на поновно одлучивање.

Одговоре на жалбу јавног тужиоца Тужилаштва за организовани криминал, поднели су:

- бранилац окривљеног АА, адвокат Соња Манојловић са предлогом да Апелациони суд у Београду одбије жалбу Тужилаштва за организовани криминал и потврди првостепену пресуду, те је тражила да буде обавештена заједно са окривљеним о седници већа другостепеног суда

- бранилац окривљеног АА, адвокат Владан Јевтић са предлогом да се жалба одбије као неоснована, те је тражио да буде обавештен о седници већа другостепеног суда

- окривљени ББ, са предлогом да се жалба одбије као неоснована, а првостепена пресуда потврди, те је тражио да буде обавештен о седници већа другостепеног суда

- браниоци окривљеног ББ, адвокат Душан Игњатовић и адвокат Бранкица Мајкић, са предлогом да Апелациони суд у Београду, Посебно одељење одбије жалбу тужилаштва као неосновану, те су тражили да буду обавештени о седници већа другостепеног суда

- бранилац окривљеног ВВ, адвокат Немања Васиљевић, са предлогом да Апелациони суд у Београду одбије жалбу јавног тужиоца Тужилаштва за организовани криминал као неосновану и потврди првостепену пресуду, те је тражио да буде обавештен о седници већа другостепеног суда

- браниоци окривљеног ВВ, адвокат Борислав Шушњар и адвокат Милан Ђукић, са предлогом да се жалба тужилаштва одбије као неоснована

- бранилац окривљеног ГГ, адвокат Никола Шијан са предлогом да се жалба тужиоца одбије као неоснована и потврди првостепена пресуда

- окривљени ДД, са предлогом да Апелациони суд у Београду одбије жалбу Тужилаштва за организовани криминал и потврди првостепену пресуду

- бранилац окривљених ДД и ЂЂ, адвокат Александар Порубовић, са предлогом да се одбију жалбени наводи тужилаштва и потврди првостепена пресуда

- окривљена ЂЂ, са предлогом да Апелациони суд у Београду одбије жалбу тужилаштва и потврди првостепену пресуду, те је тражила да буде обавештена о седници већа другостепеног суда.

- браниоци окривљеног ЕЕ, адвокат Владимир Бељански и адвокат Стефан Дулић, са предлогом да се жалба тужилаштва одбије као неоснована и потврди првостепена пресуда, те су тражили да заједно са окривљеним буду обавештени о седници већа другостепеног суда

- бранилац окривљеног ЖЖ, адвокат Драган Вуковић, са предлогом да Апелациони суд у Београду одбије жалбу тужилаштва као неосновану.

Јавни тужилац Тужилаштва за организовани криминал је у свом поднеску Ктж бр. 59/24 - Ктж.бр. 54/16 од 21.08.2024. године предложио да се жалба јавног тужиоца Тужилаштва за организовани криминал усвоји као основана, ожалбена пресуда укине и предмет врати првостепеном суду на поновно одлучивање.

Апелациони суд у Београду, Посебно одељење за организовани криминал, одржао је седницу већа 06. и 07.02.2025. године, у присуству јавног тужиоца Тужилаштва за организовани криминал Тамаре Ристић, окривљених АА, ББ, ВВ, ГГ, ДД, ЂЂ, ЕЕ и ЖЖ, а у одсуству уредно обавештених бранилаца окривљених и то: адвоката Немање Васиљевића, адвоката Слободана Бељанског, адвоката Стефана Дулића, адвоката Соње Манојловић, адвоката Душана Игњатовића и адвоката Бранкице Мајкић, на којој је размотрио списе предмета, заједно са побијаном пресудом, коју је испитао у оквиру основа, дела и правца побијања, који су истакнути у изјављеној жалби, па је по оцени жалбених навода и предлога нашао:

- жалба је неоснована.

Жалбом јавног тужиоца Тужилаштва за организовани криминал првостепена пресуда се побија због битних повреда одредаба кривичног поступка, с тим што се у жалби суштински оспорава оцена првостепеног суда о изведеним доказима, те с тим у вези и чињенични и правни закључци првостепеног суда, из којих је, по ставу оптужбе, произишло погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање, а самим тим и погрешан закључак у погледу кривично-правне одговорности окривљених.

Међутим, насупрот жалбеним наводима јавног тужиоца, по налажењу Апелационог суда у Београду, Посебног одељења за организовани криминал, првостепени суд је, правилном оценом свих изведених доказа, цењених појединачно и у својој међусобној повезаности, као и у склопу одбрана окривљених, за своје чињенично-правне закључке да током поступка није доказано да су окривљени извршили кривична дела која им се оптужним актом стављају на терет, дао довољно јасне, аргументоване и уверљиве разлоге у образложењу побијане пресуде, које у свему као правилне, прихвата и овај суд.

Према наводима оптужнице, окривљеном АА се ставља на терет да је у периоду од 06.06.2007. године до 27.06.2008. године у Београду и Новом Саду, заједно са окривљеним ББ, у својству службеног лица, ..., искоришћавањем свог службеног положаја и овлашћења, поступајући супротно одредбама члана 73 став 1 и 2 Закона о пољопривредном земљишту, имајући сазнање да је у наведеном предмету од стране тог министарства раније било одлучивано и да је захтев био одбијен од стране тадашњег министра ... и да је Републичко јавно правобранилаштво у вези наведеног предлога дало негативно мишљење М 287/07 од 12.06.2007. године - закључили уговор о замени земљишта између Републике Србије - Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде и привредног друштва "... " ДОО, број 464-01-00061/2005-06 од 13.06.2007. године, којим је извршена замена земљишта у државној својини и то катастарске парцеле... која се води у КО... у потезу ..., површине 26 хектара 04 ара и 02 м² које се у поседовном листу водило као пољопривредно земљиште, култура – пашњак треће класе на потезу – ..., која парцела је већ тада Генералним планом града Новог Сада до 2021. године постала земљиште у грађевинском реону, а у намени пословање на улазним правцима једним делом и у намени заштитног зеленила другим делом, те да се на ову катастарску парцелу морају применити прописи који се односе на грађевинско земљиште, сходно објављеном мишљењу Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде број 011-00-00144/2006-06 од 15.11.2006. године, за пољопривредно земљиште које се налази у пет катастарских општина Ченеј, Руменка, Бачки Јарак, Камендин и Нови Сад 4, укупне површине 26 хектара 39 ари и 93 м² у власништву привредног друштва "... " ДОО из ..., којим уговором је окривљеном ВВ, власнику и одговорном лицу привредног друштва "... " ДОО прибављена противправна имовинска корист у висини разлике у тржишној вредности размењеног земљишта, све на начин ближе описан у диспозитиву оптужног акта.

У жалби тужиоца се указује да је током поступка доказано да су окривљени на местима на којима су била запослени, умишљајно предузимали одређене радње које су противне интересима службе, те с тим у вези, одбрана окривљеног АА да се радило о укрупњавању пољопривредног земљишта је нелогична, јер из неспорних чињеница произлази да је држава овом приликом дала само једну катастарску парцелу, а да је разменом добила 15 катастарских парцела у пет катастарских општина, које се чак ни не ослањају једна на другу да би могле да представљају једну целину, чиме је доказано да је ова замена била супротна одредби члана 73 став 1 Закона о пољопривредном земљишту, којом је изричито прописано да се код закључивања уговора о замени води рачуна о томе да се врши укрупњавање, а не уситњавање земљишта и на шта је указивало мишљење Републичког јавног правобранилашта. У вези са овом чињеницом, као неспорни доказ је мишљење Републичког јавног правобранилашта М 287/07 од 12.06.2007. године где правобранилаштво наглашава да у основи нема примедби на нацрт уговора, уколико се ради о пољопривредном, а не пољопривредно-грађевинском земљишту односно о грађевинском земљишту које се користи у пољопривредне сврхе и уколико се ради о замени пољопривредног земљишта сходно одредби члана 73 Закона о пољопривредном земљишту, али у овом мишљењу правобранилаштво наглашава да уз предлог нацрта уговора и пропратну документацију није достављен извод из катастра за парцеле које се размењују, пре свега за катастарску парцелу ..., те да онда није ни јасно због чега се користи налаз V 60/05 од 14.04.2005. године, с обзиром на протек рока од две године од наведеног налаза.

Поред тога, по ставу оптужбе, пресуда нема разлога о одлучним чињеницама у погледу оцене доказа и то негативног мишљења Републичког јавног правобранилаштва М287/07 од 12.06.2007. године, као ни у погледу обавезне примене мишљења тадашњег министра ... којим је претходни захтев о замени катастарске парцеле ... КО ... био одбијен.

Испитујући првостепену пресуду у правцу жалбених навода тужиоца, а што је истицано и током првостепеног поступка, суд је имао у виду одредбу члана 73 став 1 Закона о пољопривредном земљишту, којом је прописано да се пољопривредно земљиште у државној својини може заменити за пољопривредно земљиште у својини правних и физичких лица у случају укрупњавања пољопривредног земљишта, а у ставу 2. истог члана је прописано да се замена става 1. врши под условима да пољопривредно земљиште у државној својини и пољопривредно земљиште у својини правних и физичких лица које се замењује имају исту тржишну вредност.

По налажењу овог суда, правилно је првостепени суд из доказа и цитираних законских одредби Закона о планирању и изградњи детаљно наведених на странама 110., 111. и 112. образложења побијане пресуде, утврдио да се катастарска парцела 309/1, која је предмет кривичног поступка, на дан 13.06.2007. године у поседовном листу водила као пољопривредно земљиште, култура – пашњак треће класе на потезу – ..., земљиште у грађевинском реону, а у намени пословање на улазним правцима једним делом и у намени заштитног зеленила другим делом, али се по правилној оцени првостепеног суда, а имајући у виду важеће законске одредбе на исту парцелу нису требали применити прописи који се односе на грађевинско земљиште, а сходно објављеном мишљењу Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде бр. 011-00-00144/2006-06 од 15.11.2006. године.

Наиме, по правилном налажењу првостепеног суда, Генералним планом града Новог Сада до 2021. године за парцелу ... било је предвиђено доношење Плана детаљне регулације, као плана нижег реда, која је основ за реализацију онога што је предвиђено генералним планом, а који је требало да разграничи јавно и остало земљиште у смислу одредбе члана 38 став 4 Закона о планирању и изградњи, будући да је тек на основу Плана детаљне регулације могуће поднети захтев за парцелизацију и формирање грађевинске парцеле и добити дозволу за градњу, те да би у конкретном случају на пољопривредном земљишту могло да се гради, потребно је да такво земљиште буде регулисано одговарајућим Урбанистичким планом и као такво предвиђено за изградњу применом Закона о планирању и изградњи. У поступку привођења земљишта планираној намени, надлежни органи општине, у складу са донетим актом о урбанистичким условима, доносе решење о висини утврђене накнаде за промену намене пољопривредног земљишта у грађевинско, при чему је неопходан и доказ о плаћању накнаде за промену намене пољопривредног земљишта да би Републички геодетски завод провео промену културе њива у грађевинско земљиште.

Како у конкретном случају није извршена пренамена земљишта и није плаћена накнада, то је ово земљиште – пољопривредно земљиште, које се налази у грађевинском реону, без обзира што је исто било обухваћено Генералним планом града Новог Сада до 2021. године, имајући у виду да за исту парцелу није донет План детаљне регулације, као план нижег реда, који би био основ за формирање грађевинске

парцеле и подношење захтева за пренамену земљишта из пољопривредног у грађевинско, на основу кога би се извршили одговарајући уписи у Катастру непокретности.

Надаље, првостепени суд је током поступка испитивао и околност да ли је у конкретном случају био испуњен први услов за замену земљишта прописан одредбом члана 73 став 2 Закона о пољопривредном земљишту, односно да ли су замењивани пољопривредно за пољопривредно земљиште, које је исте тржишне вредности.

Наиме, из записника о инспекцијском прегледу под бројем 270-320-00784/2005-04 од 14.04.2005. године Сектора за инспекцијски надзор Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде произлази да се у конкретном случају ради о оправданој замени земљишта, где Република Србија добија земљиште (96% њива прве класе, 4 % њива друге класе) која су изузето погодна за интензивну пољопривредну производњу, како по свом бонитету, тако и по локацији која се делимично наслања на земљиште које је већ у државној својини, а уступа се земљиште мање површине, много мање тржишне вредности, лошијег бонитета и локације - пашњак 3. класе, које је неповољно за било какву интензивну пољопривредну производњу. Сагласно наведеном, у свом исказу на главном претресу, сведок ЗЗ, ... је навео да је замена пољопривредног земљишта била дозвољена по Закону о пољопривредном земљишту у случају укрупњавања поседа, те када је реч о укрупњавању поседа то не значи да држава треба да добије једну катастарску парцелу, већ може добити и више, ако се те појединачне парцеле наслањају на државно земљиште. Дакле, било је потребно да се размењују исте површине и да буде тржишна вредност једнака, односно тржишна вредност земљишта коју даје држава није смела бити мања од онога коју добија држава, да не би била на штети, с тим што су тржишну вредност утврђивали судски вештаци, при чему је у конкретном случају државна парцела која се давала у замену била усамљена и окружена земљиштем које је у приватном власништву, није била погодна за било какву обраду, водила се као пашњак, а са друге стране, нудио се већи број парцела које се наслањају на већ постојеће државне парцеле, те је са становишта агротехнике и пољопривредне производње таква замена била оправдана, с обзиром да је држава добила земљиште које је обрадиво и које је много бољег квалитета у односу на једну парцелу која је пашњак, са депонијама смећа.

С тим у вези, правилни су разлози првостепеног суда на страни 118. образложења пресуде у делу који се односи на постојање претходног договора између окривљених АА и ББ, по коме су поступали, у намери да окривљеном ВВ прибаве противправну имовинску корист у висини разлике у вредности размењеног земљишта, будући да током доказног поступка нису изведени докази у овом правцу, а на основу којих би се могло на несумњив начин и са потпуном сигурношћу потврдити ови наводи из оптужнице.

Надаље, насупрот наводима из жалбе тужиоца, а везано за наведену размену земљишта, правилно је првостепени суд током поступка утврдио да није постојала претходна одлука ресорног министарства о одбијању захтева за размену земљишта од стране бивше министарке ..., нити је привредно друштво "... ДООО одбијено за размену земљишта, те у том смислу, везано за размене земљишта никада није заузет било какав званичан став да се у конкретном случају ради о грађевинском земљишту. За закључак

првостепеног суда да у конкретном случају није постојао званичан став везано за размене земљишта, управо потврђују и искази сведока ИИ и сведока ЈЈ из којих произлази да никаква формална одлука поводом предлога ОЗЗ за Нови Сад није донета, да су у Министарству заузели генерални став за замене земљишта које се налази у грађевинском реону не треба вршити, будући да су мишљења била подељена, а нарочито да је Дирекција за имовину доставила неколико дописа у којима је навела да свуда где је корисник земљишта Министарство пољопривреде, да Министарство може да управља тим земљиштем, па у смислу Закона о пољопривредном земљишту може да врши и замену пољопривредног земљишта, али да су они ипак одлучили да не улазе у те поступке, те да је подносиоцу захтева упућен допис у коме су га упутили да захтев проследи Дирекцију за средства у својини Републике као надлежном органу, те да се према Закону о пољопривредном земљишту обрадиво пољопривредно земљиште до привођења планираној намени може користити за пољопривредну производњу.

Код напрет изнетог, правилно је првостепени суд закључио да током поступка није доказано да је окривљени АА имао сазнања да је замена земљишта супротна члану 73 став 1 и став 2 Закона о пољопривредном земљишту, с обзиром на целокупну документацију која је била предочена од стране стручних служби, а с обзиром на важеће позитивне прописе, те да је приликом потписивања већ сачињеног текста одлуке о замени, окривљени АА поступио правилно и у складу са законом, при чему се допис претходног министра није могао третирати као законски акт или императив за даље поступање, а што је правилно првостепени суд утврдио својом пресудом.

Притом, супротно наводима жалбе тужиоца којима се указује да је мишљење Републичког јавног правобранилаштва М 287/07 од 12.06.2007. године негативно, по правилном налажењу првостепеног суда, из наведеног мишљења произлази да Републичко јавно правобранилаштво у основи нема примедбе на предметни нацрт уговора, при чему је током поступка неспорно утврђено да наведено правобранилаштво није ни покренуло поступак за поништај уговора, на који начин је могао отклонити евентуалне штетне последице, уколико су у конкретном случају постојале.

С тим у вези, а како се оптужбом окривљенима ставља на терет, неосновано се у изјављеној жалби указује и да је у конкретном случају на катастарску парцелу ... требало применити прописе који се односе на грађевинско земљиште, будући да је првостепени суд правилном оценом свих изведених доказа и тада важећих прописа, на страни 113. образложења пресуде правилно утврдио да није довољно постојање само Генералног плана да би се донела одлука да једно земљиште постаје грађевинско земљиште, већ је потребно и неопходно усвајање Плана детаљне регулације и детаљног урбанистичког плана, што у конкретном случају није постојало, те да став суда о статусу предметне парцеле управо произлази из мишљења Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде о примени закона о пољопривредном земљишту број 011-00-00144/2006-06 од 15.11.2006. године у коме се наводи да се намена површине и грађевински реони уређују и утврђују генералним планом, а други урбанистички параметри разрађују урбанистичким планом нижег реда, те да пољопривредно земљиште, које је на основу урбанистичког плана одређено да буде грађевинско земљиште, до привођења планираној намени користи се за пољопривредну производњу, а његов статус грађевинског земљишта утврђен је ступањем на снагу планског акта. Надаље се истиче да се у поступку привођења земљишта планској

намени у складу са донетим актом и урбанистичким условима надлежни орган општине доноси решење о висини утврђене накнаде за промену намене пољопривредног земљишта у грађевинско земљиште и у складу са Законом о пољопривредном земљишту, а накнаду плаћа инвеститор, те да би Републички геодетски завод уписао промену културе њива у остало грађевинско земљиште неопходан је доказ о плаћеној накнади за промену намене пољопривредног земљишта, што управо потврђује закључак суда да је било неопходно доношење Плана детаљне регулације као плана нижег реда, који ће разграничити у оквиру грађевинског реона земљиште на јавно и остало грађевинско земљиште, будући да се само на осталом грађевинском земљишту може градити, те у том смислу и добити грађевинска дозвола, те на основу исте и тражити плаћање накнаде за промену намене пољопривредног земљишта у грађевинско, на основу чега би Републички геодетски завод уписао промену културе њива у остало грађевинско земљиште.

Када је у питању окривљени ББ, истом се ставља на терет да је по претходном договору са окривљеним АА, ..., прекорачењем граница свог службеног овлашћења, поступајући супротно одредби члана 23 став 1 Правилника о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у Министарству пољопривреде, шумарства и водопривреде из јуна 2006. године, иако није био овлашћен да обавља послове који се односе на замену пољопривредног земљишта, имајући сазнање да је у наведеном предмету од стране тог министарства раније било одлучивано и да је захтев био одбијен од стране тадашњег министра ... и да је Републичко јавно правобранилаштво у вези наведеног предлога дало негативно мишљење М 287/07 од 12.06.2007. године, прихватајући процену вредности земљишта ДП Завода за судска вештачења из Новог Сада V 60/05 од 11.04.2005. године, поднету уз раније одбијени захтев, сачинио “образложење одлуке о замени земљишта”, а потом прафирао уговор о замени земљишта између Републике Србије Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде и привредног друштва “...” ДОО, којим уговором је окривљеном ВВ, власнику и одговорном лицу привредног друштва “...” ДО прибављена противправна имовинска корист у висини разлике у тржишној вредности размењеног земљишта, све на начин ближе описан у диспозитиву оптужног акта.

По ставу оптужбе, из наведеног правилника и цитираних одредби члана 23 и 24, не произлази да се у Сектору за правне и опште послове и Одељењу за нормативне послове обављају послови израде нацрта и одлука уговора о замени пољопривредног земљишта, нити било ког другог уговора, а што указује на погрешан закључак суда у погледу овлашћења окривљеног ББ, а посебно у погледу неспорне чињенице да су првобитни нацрт одлуке и уговора управо радили саветници у Сектору за рурални развој – Одељење за пољопривредно земљиште, дакле није радио нико из Одељења за нормативне послове, јер то и није у њиховој надлежности.

При томе, током поступка је доказано да је окривљени ББ имао доминантну улогу у вези закључивања уговора о замени, те да се окривљени уопште није упуштао у анализу било каквих прописа, јер да је то чинио поступио би по мишљењу правобранилашта, а од стручних служби би могао да захтева проверу статуса земљишта у планским актима, чиме је поступао у интересу правног лица које је наведеном заменом профитирало, а према својој функцији ... није могао бити обрађивач предмета у вези са заменом пољопривредног земљишта, јер исти обрађују референти.

Ово посебно, ако се има у виду да је окривљени као ..., који је ... 31.05.2007. године почео да решава правна питања тог министарства за првих 12 рада у том министарства, одакле произлази јасан закључак да је управо окривљени ББ био тај по чијем захтеву се, из Новог Сада, одмах приступило реализацији наведеног уговора, а што произлази из исказа сведока КК, ИИ и ЈЈ.

Међутим, правилно је првостепени суд на страни 109. образложења побијане пресуде заузео став да имајући у виду цитиране одредбе Правилника, односно чињеницу да је окривљени ББ био ..., да с обзиром на свој положај исти није прекорачио своја службена овлашћења, већ је дајући правно мишљење о испуњености услова за примену одредбе члана 73 Закона о пољопривредном земљишту које се односило на питање размене земљишта које је предмет кривичног поступка, управо поступао у складу са службеним овлашћењима прописаним одредбом члана 23 Правилника, а то је да ли се са становишта тада постојећих прописа катастарска парцела ... КО ... има сматрати пољопривредним земљиштем, које мишљење је донео на основу постојећег налаза и мишљења вештака о вредности пољопривредног земљишта, који је сачињен пре његовог ступања на дужност ... и мишљење пољопривредних инспектора - да се у случају предложене размене ради о укрупњавању и да држава добија боље пољопривредно земљиште за лошије пољопривредно земљиште, при чему су републички пољопривредни инспектори из Сектора за инспекцијски надзор у мишљењу од 14.04.2005. године навели да је реч о оправданој замени земљишта, а које мишљење је сачињено пре ступања окривљеног ББ на дужност.

Насупрот жалбеним наводима тужиоца, првостепени суд у образложењу пресуде даје разлоге о одлучним чињеницама у погледу оцене доказа – мишљења Републичког јавног правобранилаштва М 287/07 од 12.06.2007. године које је дато у вези са предметном разменом и то на странама 115. и 116. образложења пресуде, а везано за преосталу писану комуникацију између Министарства пољопривреде и Републичког јавног правобранилаштва истичући на страни 116. да је Републички јавни правобранилац дана 17.01.2008. године упутио Министарству пољопривреде, шумарства и водопривреде допис Р 1402/07 у коме стоји да “након извршеног увида у списе предмета, правобранилаштво неће предузимати радње из члана 17, а у вези са чланом 13 Закона о промету непокретности”, док из мишљења правобранилаштва од 12.06.2007. године произлази да "на достављени текст нацрта уговора о замени, правобранилаштво у основи нема примедби".

Према томе, законска одредба тада важећег прописа који уређује грађевинско земљиште, а то је члан 67 став 1 Закона о планирању и изградњи, гласи да је грађевинско земљиште земљиште на коме су изграђени објекти и земљиште које служи редовној употреби тих објеката, као и земљиште које је у складу са законом и одговарајућим планом предвиђено за изградњу и редовно коришћење објеката.

У конкретном случају, у датом моменту, катастарска парцела ... није могла да се подведе ни под једну од ове две ситуације, јер није било реч о земљишту под објектом и у функцији изграђеног објекта, нити је било реч о земљишту са одговарајућим планом предвиђеним за изградњу и редовно коришћење објеката, при чему у релевантном периоду није постајао, како је напред наведено - План детаљне регулације. У том смислу, наведено земљиште је испуњавало критеријуме из Закона о пољопривредном

земљишту, јер се као такво водило у свим евиденцијама непокретности, а њен корисник је била земљорадничка задруга, што није правно могуће за грађевинско земљиште, у ком смислу су у односу на исто примењивани одредбе Закона о пољопривредном земљишту.

Надаље, противправне радње које је окривљени ВВ предузео критичном приликом се састоје у томе да је имао сазнање да се катастарска парцела број ... налази у грађевинском подручју, да је њена тржишна вредност уствари вредност грађевинског земљишта, а не пољопривредног, да је започео реализацију свог плана према ОЗЗ Нови Сад дана 02.12.2004. године, када није имао у својини ниједну катастарску парцелу за размену, а затим је успео да методама корупције иницира код Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде замену земљишта, који предлог замене је 2005. године одбијен, а накнадно је усвојен, како је то ближе описано у диспозитиву оптужног акта. Наведена одбрана окривљеног је оповргнута свим предложеним доказима и исказима испитаних сведока, будући да је исказ сведока ЈЛЈ у супротности са делом одбране окривљеног ВВ који је изјавио да је мотив за замену била производња воћа и повраћа на наведеном земљишту, чија је локација ближа граду, док је сведок ЈЛЈ навео да је наведена катастарска парцела била неупотребљива, с обзиром да је цео потез био мочваран и да је коришћен за испашу стоке. Ово посебно, ако се има у виду записник са седнице Управног одбора ОЗЗ Нови Сад од 16.03.2005. године из кога произлази да да ће се кредит код "Кулске банке" вратити уз помоћ Привредног друштва "...", тако што ће наведено друштво уплатити на рачун задруге износ од 40.000 евра. Имајући у виду напред наведено, неспорно је да се окривљени ВВ договорио са сведоком ЈЛЈ нудећи финансијска средства, чиме је створио озбиљну и темељну логистику како би његов захтев "прошао" код задруге, те је окривљени наведеном заменом имао намеру да себи прибави противправну имвинску корист, која се огледа у томе да је заменио са државом земљиште мање тржишне вредности, с обзиром да је имао сазнања да ће наведеном заменом добити грађевинско земљиште у грађевинском подручју, а захтеви за препарцелизацију које је подносио урбанизму, јесу управо планови привођења овог земљишта планираној намени, као грађевинског.

По налажењу овог суда, насупрот овако изнетим жалбеним наводима Тужилаштва за организовани криминал, првостепени суд је правилном оценом свих изведених доказа, цењених појединачно и у својој међусобној повезаности, као и у склопу одбрана окривљених, за своје чињенично-правне закључке, дао довољно јасне и аргументоване разлоге, које у свему као правилне, прихвата и овај суд.

Наиме, из писане документације изведене у доказном поступку неспорно је утврђено да је дана 02.12.2004. године Привредно друштво "..." упутило Општој земљорадничкој задрузи Нови Сад предлог за размену земљишта у коме се наводи да је ОЗЗ Нови Сад у катастру непокретности и земљишним књигама укњижена као носилац права коришћена на парцели ... уписана у ЗКУЛ број ..., те да наведено привредно друштво изражава интерес да на описаној парцели стекне право власништва и то тако што ће ОЗЗ Нови Сад у размену предати одговарајуће пољопривредно земљиште у ближој околини Новог Сада, након чега је дана 03.03.2005. године Привредно друштво "..." поново поднело понуду за за размену земљишта ОЗЗ Нови Сад, наводећи да је вољно да у замену за парцелу број ... преда земљиште у површини од 26 хектара 39 ари и 92 м², прецизирајући и наводећи парцеле које нуди, те предлаже да уколико постоји

обострани интерес за размену земљишта да ОЗЗ Нови Сад из Новог Сада, као досадашњи корисник земљишта у државној својини, на свом органу управљања донесе одлуку да се покрене иницијатива пред надлежним Министарством за пољопривреду, шумарство и водопривреду у Београду за поступак размене пољопривредног земљишта и да је ову понуду потписао у име привредног друштва директор ВВ.

Наведено чињенично стање неспорно произлази из одбране окривљеног ВВ, који је потврдио да у моменту подношења иницијативе за размену земљишта његово привредно друштво није имало у власништву пољопривредно земљиште које би дало у размену, већ би зависно од тога да ли задруга прихвата тај предлог он и прибавио потребно земљиште, што се у конкретном случају и догодило, након чега поново упутио понуду за замену у којој је навео које парцеле нуди. Оваква одбрана окривљеног је потврђена исказом сведока ЈЈ, ..., исказом сведока ЉЉ, ..., наводећи да је у марту или априлу 2005. године презентовано земљиште за које је заинтересовано лице "...” нудило у размену Републици Србији.

Надаље, у записнику са седнице Управног одбора ОЗЗ Нови Сад од 16.03.2005. године се неспорно спомиње уплата новца и давања јемства од стране окривљеног ВВ, међутим, из садржине наведеног записника није могуће утврдити на шта се исти односе, нити поводом ког правног посла се спомињу, при чему током поступка није доказана веза ових чињеница са закључењем Уговора о замени, који је закључен 12.06.2007. године, при чему је и доношење одлуке о предлогу ОЗЗ Нови Сад, те провера испуњености услова била у искључивој надлежности министарства. Ово посебно, ако се има у виду да током поступка није доказано ни да је окривљени ВВ, као одговорно лице у привредном друштву, имао утицаја на доношење одлуке о замени земљишта у Министарству пољопривреде, шумарства и водопривреде, те да је имао било какве контакте са окривљенима АА и ББ, односно да је вршио посредан или непосредан утицај на доношење одлуке, при чему је заинтересованост за замену земљишта исказана 02.12.2004. године, а до коначне реализације уговора о купопродаји земљишта је дошло од 27.06.2008. године.

Поред тога, правилан је закључак првостепеног суда на страни 120. образложења пресуде, у коме наводи да је заштитни објект кривичног дела злоупотреба положаја одговорног лица из члана 234 КЗ, које се окривљеном ставља на терет - привредни систем, те да су радње које је окривљени предузимао: подношење иницијативе за замену, предлог за замену, куповина земљишта које је дато у замену и напослетку закључење уговора о замени, што представља уобичајене послове у привредном пословању предузете у оквиру пословања привредног друштва и као такви не указују на постојање елемената бића кривичног дела, односно не представљају кршење закона у материјалном или формалном смислу, нити коришћење овлашћења супротно интересима привредног друштва од стране кога су му дата. У том смислу радње које се окривљеном стављају на терет - да је окривљени ВВ показао заинтересованост за замену парцеле дате 2004. године, након чега је купио парцеле 2005. године, које је касније понудио у замену за предметну парцелу и коначно закључио уговор о замени 2007. године, те код чињенице да окривљени није познавао ниједно од лица која су наведена у оптужном акту, нити је знао коју ће будућу вредност земљишта на тржишту имати предметно земљиште, то остаје недоказано да је окривљени искористио или прекорачио овлашћења односно није доказано на који

начин је искористио свој положај одговорног лица у Привредном друштву “...”.

Када је у питању део пресуде који се односи на окривљене ГГ, ДД и ЋЋ, као службена лица у ..., жалбом тужиоца се указује да у односу на ове окривљене јединство доказа се огледа у чињеници да су наведена службена лица погрешном применом прописа у оквиру својих службених овлашћења, при доношењу другостепеног решења од 24.08.2017. године, фактички омогућила прибављање противправне имовинске користи окривљеном ВВ, с обзиром да су својим пореским решењем, као другостепени порески орган, дали налог првостепеном органу да катастарску парцелу број ... КО ... у пореском поступку третира као пољопривредно земљиште, чиме је омогућено да незаконити уговор о замени земљишта настави да производи правно дејство, а окривљени ВВ добије земљиште много веће тржишне вредности од земљишта које је дао у поступку замене земљишта са државом, причинивши таквим својим поступањем штету Републици Србији. По ставу оптужбе, суд у доказном поступку није дао оцену исказа сведока ММ, која је урадила нацрт првостепеног пореског решења сматрајући да се ради о грађевинском земљишту, наводећи да се руководила мишљењима Министарства финансија, која се објављују у билтенима, те да је имала у виду да се за земљиште које се у планским актима налази у грађевинском реону примењују пореске стопе за грађевинско земљиште, без обзира како се оно користи. С тим у вези, кривично-правна одговорност наведених службених лица је управо усмерена на доказивање намерне погрешне садржине другостепеног пореског решења, што је објективни услов инкриминације за кривична дела која им се стављају на терет, те да сви докази повезани у једну целину, управо указују да су у поступку опорезивања пољопривредног земљишта, које је планским актом променило намену и прешло у грађевинско земљиште, морали примењивати прописи који се односе на грађевинско земљиште, а како је то учинио и првостепени порески орган, што је у супротностима са наводима одбрана окривљених, чије одбране нису успеле да оспоре ове чињенице.

Међутим, насупрот овим жалбеним наводима тужиоца, по налажењу овог суда, правилан је закључак првостепеног суда да током поступка није доказано да је окривљени ГГ, ..., у својству службеног лица у Пореској управи, Регионалног центра Нови Сад, као саизвршилац са окривљеним ДД, ... и окривљеном ЋЋ, ..., извршио кривично дело злоупотреба службеног положаја из члана 359 став 3 у вези става 1 у вези са чланом 33 КЗ, у време, на месту и на начин ближе описан у диспозитиву оптужног акта, о чему су дати довољни и јасни разлози у образложењу побијане пресуде.

У том смислу, током поступка нису доказане одлучне чињенице – да су окривљени, по претходном договору, искоришћавањем свог службеног положаја и овлашћења, доношењем решења број 413-761/2007-1 од 24.08.2007. године, омогућили прибављање противправне имовинске користи окривљеном ВВ и Привредном друштву “...”, у висини разлике између пореза на пренос апсолутних права, при чему омогућавање прибављања противправне имовинске користи, а како је то стављено на терет оптужним актом, није битан елемент бића кривичног дела које се окривљеном стављају на терет, већ се последица наведеног кривичног дела огледа у прибављању имовинске користи за другога.

Код напред изнетог, правилан је закључак првостепеног суда да је решење

Министарства финансија, Пореске управе, Регионалног центра Нови Сад број 413-761/2007-1 од 24.08.2007. године донето у свему у складу са законом, те да се у доношењу истог нису стекла обележја кривичног дела које се окривљенима ставља на терет, а ово стога што су од стране Министарства финансија, Пореске управе, Регионалног центра, Филијале Нови Сад 1, као првостепеног органа, дана 20.07.2007. године донета решења број 413-4/74107119 и број 413-4/74157119 која су садржала повреде закона, које су биле таквог карактера да наведена решења, као таква, нису могла остати на правној снази и то када је у питању недозвољена ретроактивна примена закона, будући да је пропис који је био на снази у време настанка предметне пореске обавезе, био Закон о порезима на имовину, којим је чланом 29 прописано да пореска обавеза настаје даном закључења уговора о преносу апсолутних права, а ако уговор није пријављен или пријављен неблаговремено, пореска обавеза настаје даном сазнања надлежног органа за пренос, те је у конкретном случају надлежни орган за пренос сазнао 03.07.2007. године, којом приликом је на снази био Закон о порезима на имовину ("Службени гласник РС" број 26/01, 45/02, 80/02 и 135/04), те је у конкретној правној ствари пореска обавеза морала бити утврђена сходно одредбама наведеног закона.

Дакле, правилно је првостепени суд, прихватајући одбране окривљених закључио да је у конкретном случају, од стране првостепеног пореског органа, погрешно примењен материјални пропис, односно пореска обавеза је утврђена недозвољеном ретроактивном применом Закона о порезима на имовину, који је ступио на снагу 08. јула 2007. године, дакле након настанка пореске обавезе, а што је у конкретном случају подразумевало потпуно другачији начин утврђивања пореске основице, што је била једна од ствари због чега је предметно решење морало бити укинато.

Такође, одредбама члана 9, 125 и 133 Закона о општем управном поступку је прописано да се пре доношења решења, странци мора омогућити да се изјасни о чињеницама и околностима које су од значаја за доношење решења, да учествује у испитном поступку и да ради остваривања циља поступка даје потребне податке и брани своја права и законом заштићене интересе, а што је изостало у првостепеном поступку, због чега је правилно решењем другостепеног органа констатовано да пореским обвезницима није било омогућено активно учешће у поступку утврђивања пореске обавезе, те да они ту могућности нису ни могли да искористе. С тим у вези, првостепено решење садржи недостатке и у погледу облика и саставних делова, будући да првостепени порески орган пореску обавезу за непокретност која се налази на катастарској парцели број ..., утврђује као да је у питању грађевинско земљиште, а за такво утврђење не даје никакво образложење, те се основано одлуком другостепеног органа указује да је диспозитив побијаног решења нејасан и у противречности са образложењем истог, те донео правилну одлуку да се наведено решење поништава и враћа на поновни поступак.

У прилог наведеном, говори и чињеница да из наведеног пореског решења не произлази да у конкретном случају катастарску парцелу ... треба сматрати пољопривредним земљиштем, већ је након спроведеног поступка и утврђеног броја неправилности приликом доношења првостепеног пореског решења, а имајући у виду да није постојао ниједан приложен доказ који би указивао да предметна парцела има

карактер грађевинског земљишта, указано првостепеном органу да се начињене неправилности отклоне.

При томе, током поступка су остали недоказани и наводи жалбе тужиоца, а који су истицани и током првостепеног поступка - да је окривљени ГГ вршио притисак на одлучивање првостепеног органа на тај начин, што је у образложењу решења назначио да треба приступити утврђивању разлике тржишних вредности непокретности, сматрајући да је другостепени орган на тај начин исказао ургенцију да парцела ... мора бити окарактерисана као пољопривредно земљиште.

Међутим, имајући у виду одредбу члана 28 Закона о порезима на имовину, којим је прописано да када се једно право на непокретности на територији Републике Србије размењује за друго истородно апсолутно право непокретности, на тој територији пореску основицу чини разлика тржишних вредности права која се размењују, те у складу са цитираном законском одредбом, за могућност примене исте, захтева се истородност апсолутних права на непокретности, а не истородност врсте земљишта, те чак и под претпоставком да је било у питању пољопривредно и грађевинско земљиште, истородност апсолутних права на непокретностима на којима је вршена замена постоји, јер су у овом случају у питању права својине, те је на основу свега наведеног евидентно да другостепени орган ни на који начин није извршио притисак на првостепени орган како би исти донео решење по основу кога се, диспозитивом оптужног акта, сматра да је окривљени ВВ Привредном друштву "...” прибавио противправну имовинску корист, нити је наведеним решењем изражен захтев за доношење решења како је накнадно и донето од стране првостепеног органа, већ је тражено да се отклоне законом утврђене неправилности, које су по свом карактеру биле такве тежине да се тим правним актима морало одузети правно дејство.

Поред тога, правилно је првостепени суд, на страни 130. образложења пресуде навео да правно мишљење дато у образложењу решења другостепеног органа не може представљати радњу извршења овог кривичног дела, осим уколико се утврди да је исто последица недопуштених утицаја или притисака или постојање јасне намере самог доносиоца да се крше прописи, а што током поступка није доказано.

С тим у вези, током поступка, како је то правилно нашао првостепени суд, није доказана ни основна теза оптужнице везано за кривицу окривљених ДД и ЂЂ, а којима се ставља на терет да су поступили супротно мишљењу надлежног Министарства финансија број 430-03-00319/2006-04 од 23.11.2006. године.

Наиме, Законом о изменама и допунама Закона о пореском поступку и пореској администрацији, који је ступио на снагу 30.05.2013. године, у члану 11 закона су додати ставови 3 и 4, те је у ставу 3 дефинисано да су ставови министара који се односе на примену прописа обавезујући за поступање пореске управе, те се наводи да у циљу обезбеђења јединственог спровођења прописа из надлежности министарства надлежног за послове финансија акти (објашењења, мишљења, инструкције, упутства и сл.) о примени тих прописа, које даје министар надлежан за послове финансија, односно лице које он овласти, обавезујући су за поступање пореске управе. Наведено значи да је тек средином 2013. године, прописана обавезност примене мишљења министра о поступању пореске управе код тумачења прописа, те је *argumentum a*

contrario до ступања на снагу ових измена закона, обавезност примене мишљења министарства није постојала, при чему објављивање у билтену пореске управе не може створити претпоставку да је билтен достављен конкретном пореском службенику, па ни његово објављивање, само по себи, не ствара претпоставку да је са садржином билтена упознат свако.

Ово посебно, што првостепени порески орган, након укидања првостепеног решења, није прихватио *a priori* став да се ради о пољопривредном земљишту, јер да је прихватио не би пореску основуцу утврђивао путем вештака, него би то учинио сам, применом метода парификације, при чему ни у једном предмету у коме се ради о промету пољопривредног земљишта, пореска управа није ангажовала вештака, што и није наложено другостепеним решењем, већ у својој евиденцији и архиви поседује одговарајуће парификате у свакој катастарској општини, при чему је првостепени орган наведено решење у потпуности засновао на налазу и мишљењу вештака Завода за судска вештачења из Новог Сада – окривљених ЖЖ и ЕЕ, који приликом израде свог налаза нису ни били упознати са правним ставом другостепеног пореског органа, нити би их исто на било који начин обавезивало, а за који су, поменути вештаци, потпуно независно, на основу својих стручних знања и доступних информација, дошли до истог закључка, дакле да се ради о пољопривредном земљишту, те је једини ефекат другостепеног пореског решења био да је порески поступак поновљен, при чему на исход истог није могло бити утицаја.

Жалбом тужиоца се даље указује да у мишљењима Републичког јавног правобранилашта, поводом изјављених жалби од стране Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде на првостепено пореско решење, произлази да је правобранилаштво мишљења да је у конкретном случају дошло до закључења уговора супротно одредби члана 72 Закона о пољопривредом земљишту, јер се из списка предмета да земљиште које се даје у размену не представља пољопривредно, већ грађевинско земљиште и да је очигледно у замену дата катастарска парцела која представља грађевинско земљиште, са сугестијом да би требало тражити раскид наведеног уговора и да, уколико министарство то утврди, онда постоји законска обавеза Републичког јавног правобраниоца да поднесе тужбу за поништај наведеног уговора.

Међутим, по налажењу овог суда, неосновано се жалбом тужиоца указује да је другостепеним решењем заправо извршено “озакоњење правног посла” између Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде и Привредног друштва “...”, јер се решењем пореске управе не може извршити озакоњење правног посла, нити је надлежност пореске управе да оцењује правну ваљаност било каквих уговора, па ни уговора о промету непокретности, већ да одговарајућом пореском пријавом утврди пореску обавезу, за разлику од Републичког јавног правобранилаштва, које је према одредбама члана 17 у вези члана 13 Закона о промету непокретности дужно да контролише правну ваљаност уговора о промету непокретности, у којима је једна од уговорних страна Република Србија, те да предузима одговарајуће мере судске заштите, а што није учињено, како то произлази из дописа Републичког јавног правобраниоца Р-1402/07 од 17.01.2008. године.

Уз то, правилно је првостепени суд нашао да тужилаштво током поступка није понудило доказе који би говорили у прилог наводима да су окривљени ГГ, ДД и ЋЋ, по

претходном договору поступили супротно мишљењу Министарства финансија од 23.11.2016. године и 15.11.2006. године, према коме би се за парцелу ... морали применити прописи који се односе на грађевинско земљиште, будући да је Министарство финансија наведеним дописом од 23.11.2006. године дало одговор Адвокатској канцеларији ..., из кога произлази да су размотрили њихов захтев по питању висине пореске стопе, пореза на пренос апсолутних права у случају преноса права својине на пољопривредном земљишту, које је Планом детаљне регулације окарактерисано као грађевинско земљиште, при чему није извршена промена намене у катастарским књигама. У мишљењу се цитирају одредбе члана 30 тачка 1а и 2 Закона о порезима на имовину, затим члана 67 став 1 Закона о планирању и изградњи и члан 3 Закона о пољопривредном земљишту, па се наводи да према мишљењу Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде број 011-00-00144/2006 од 15.11.2006. године "земљиште које је планским актом проглашено за грађевинско, односно чији је статус грађевинско земљиште, утврђен ступањем на снагу планског акта, на њега се примењују прописи који се односе на грађевинско земљиште, а исти се само користи као пољопривредно, док се не приведе планираној намени". У наставку мишљења се прецизира и каже, "дакле на пренос апсолутних права на земљишту које је Планом о детаљној регулацији одређено као грађевинско земљиште, порез на пренос апсолутних права се плаћа по стопи од 5%, као и у случају када у одговарајућим јавним књигама о евиденцијама непокретности и правима на њима (у поступку привођења земљишта планираној намери) није извршена промена намене пољопривредног земљишта у грађевинско".

Дакле, из напред цитираног мишљења, недвосмислено произлази да се исто односи на случај када је за одређену парцелу донет План детаљне регулације, али у земљишним књигама још увек није извршена промена намене земљишта из пољопривредног у грађевинско, што се у последњем ставу предметног мишљења и појашњава, те имајући у виду да у конкретном случају у односу на кп.бр. ... на дан закључења предметног уговора 13.06.2007. године, као и на дан утврђивања пореске обавезе није био донет План детаљне регулације, то се по правилном закључку првостепеног суда, предметна мишљења Министарства финансија и Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде не односе на конкретни случај, већ као што је раније констатовано – на ситуацију када је за одређену парцелу донет План детаљне регулације, што је био законски услов предвиђен тада важећим прописима - да пољопривредно земљиште постане грађевинско земљиште, о чему је суд дао довољне, јасне и аргументоване разлоге на страни 132. образложења пресуде, које у свему као правилне, прихвата и овај суд.

С тим у вези, из дела исказа саслушаних сведока НН, ЊЊ и ММ произлази да су првостепена решења била неправилна и да су иста морала бити поништена, те је сведок НН потврдио да је првостепено решење донето у складу са уобичајеном праксом, односно да због кратког рока Пореска управа није могла да проведе комплетан поступак, те да се у таквим случајевима доносило решење без парификата и без записника који је требало да претходи доношењу решења, као и да је решење било донето без претходноведеног поступка канцеларијске контроле у којима би били утврђени парификати и самим тим вероватно у самом решењу не постоје парификати, док је сведок ЊЊ такође навела да у образложењу њиховог првог решења није наведен парификат, нити неки други критеријум за утврђивање вредности, већ им је "Институт

Михајло Пупин” одрадио формуларно решење и тако су радили због брзине, нити су укључивали странке, те није била сигурна да ли су добро урадили решење, а сви су рачунали да ће другостепени орган имати више времена и моћи ће да се упусти, те им је "лакнуло" када су укинули првостепена решења, јер је био разрезан велики порез Министарству пољопривреде, шумарства и водопривреде, док из исказа сведока ММ произлази да исти нису сачинили записник о процени, да су за метод парификације користили три упоредна решења, али у конкретном случају те парификације нису наведене, што све указује да у побијаним решењима није био сачињен записник о процени, нису биле укључене странке, нити су наведени парификати, односно три упоредна решења која су коришћења приликом утврђивања висине пореске основице, односно тржишне вредности непокретности.

Првостепени суд је имао у виду и да се у образложењу другостепеног решења наводи да је уз жалбе достављена документација, те да се цитира шта је достављено и шта је на бази тих докумената утврђено, односно да је на основу те документације утврђено другачије чињенично стање и донет другачији закључак у односу на оно што је наведено у првостепеном решењу, те је с тим у вези и дат налог првостепеном органу да провери веродостојност документације достављене уз жалбу, на који начин је, по правилној оцени првостепеног суда, дата могућност првостепеном пореском органу да се упозна на који начин је и на основу које документације другостепени порески орган формирао одређено правно мишљење. При томе, у другостепеном решењу се одговарајући на наводе из жалбе, у вези са начином утврђивања тржишне вредности, указује и да законом сами елементи, начини и процене нису прописани, али да је циљ што реалнија процена, а да се за постизање овог циља могу користити разне методе, параметри и карактеристике, водећи рачуна о реалности и правилности процене, које наводе је потврдила и сведок ЊЊ, која је навела да им другостепени орган није наложио да ураде вештачење, нити методу којом ће утврдити вредност земљишта, али да је она, будући да се радило о великој површини земљишта Министарства предмет упутила Заводу за судска вештачења, будући да нису имали упоредна решења у том појасу, како би урадили процену методом парификације, а из исказа сведока НН, произлази да вештачење, као мера у поступку утврђивања пореске обавезе, није уобичајено у раду Филијале и да се користи јако ретко, а да је примаран метод парификација, те да се вештачење користи у комплекснијим случајевима, при чему процена вештака за Пореску управу није обавезујућа, већ је она могла бити алтернативно информативно додата, али је обавезујуће било да се пронађу два-три решења, на основу којег ће се позвати инспектор када утврди основицу.

Код напред изнетог, правилно је првостепени суд поступио када је нашао да током поступка није доказано да је дато мишљење и изражен став у образложењу другостепеног решења, последица умишљаја окривљених ГГ, ДД и ЋЋ, да Привредном друштву “...” окривљеног ВВ, прибаве противправну имовинску корист.

Надаље, када су у питању наводи оптужнице који се односе на окривљене ЕЕ и ЋЋ, истима се ставља на терет да су, по претходном договору, поступајући супротно правилима струке, израдили нетачан налаз V440/2007 од 30.08.2007. године, којим су поновили садржину налаза број V 560/05 од 11.04.2005. године и земљиште које чини кп.бр. ... КО ..., описали као пољопривредно земљиште, чију су вредност определили у износу од 10.866.966,06 динара, иако су као вештаци имали сазнање да се кп.бр. ...

КО ..., Генералним планом Града Новог Сада налази у оквиру грађевинског подручја града и да је њена тржишна вредност много већа од тржишне вредности пољопривредног земљишта, која парцела је Генералним планом Града Новог Сада до 2021. године постала земљиште у грађевинском реону у намени пословање на улазним правцима, једним делом и намени заштитног зеленила, другим делом, с обзиром да су наведени окривљени, као вештаци, за исту катастарску парцелу, вршећи вештачење у предмету V 651/2006, по захтеву ЈП Завода за изградњу Града Новог Сада дана 19.12.2006. године у вези процене тржишне вредности градског грађевинског земљишта по градским и приградским блоковима, којима је обухваћена и кп.бр. ... КО ..., навели да се ради о градском грађевинском земљишту.

По ставу оптужбе, одбране окривљених су ирелевантне, јер је доказана чињеница да је садржина налаза и мишљења из 2007. године преписана из налаза и мишљења из 2005. године, да вештаци нису вршили никакве провере у планским документима, те да су у потпуности преписали табеле из налаза са нетачном анализом о намени предметног земљишта, са паушалном и нетачном тврдњом да се катастарска парцела ... налази на граници грађевинског реона у делу где је забрањена било каква градња. По ставу оптужбе, то што на наведеној парцели није дозвољена градња према налазу вештака, не даје карактер пољопривредног земљишта, већ су вештаци о томе сходно својим задужењима морали бити упознати, односно да се ради о грађевинском земљишту у грађевинском подручју, при чему се ради о вештачењу које је урађено за један дан, те оваквим својим поступањем омогућили да се порески обвезник Привредно друштво "... плати порез на пренос апсолутних права према тада важећем Закону о порезу на имовину, којим опорезивањем је постигнута намера другостепеног органа да се изврши утврђивање пореза на пренос апсолутних права на пољопривредно земљиште. По ставу оптужбе, окривљени су поступали умишљајно, имали су свест о томе да се катастарска парцела ... налази у грађевинском подручју, што је доказано вештачењима вештака грађевинске струке, исказима сведока ОО и ПП, који су се децидно изјаснили да су вештаци морали остварити увид у важеће планске документе, с обзиром на датум вештачења 19.12.2006. године и Генерални план Града Новог Сада од 2021. године, који је објављен у Службеном листу Града Новог Сада 10/2006, који је ступио на снагу 22.04.2006. године, а којим изменама и допунама је проширена зона пословања у којој се налази цела катастарска парцела ...

Међутим, насупрот наводима жалбе, првостепени суд је, проверавајући наводе оптужнице у овом делу, пре свега утврдио да су окривљени ЕЕ и ЖЖ били уписани у регистар сталних судских вештака за област пољопривреде, да су у критичном периоду ..., као дипломирани инжењери пољопривреде и да Завод за судска вештачења има својство правног лица, да је уписано у Агенцији за привредне регистре и да је, између осталих, делатност овог друштва регистровано за пружање услуга судских вештака. Потом, неспорно је да су окривљени ЖЖ и ЕЕ израдили налаз и мишљење ДП Завода за судска вештачења Нови Сад број V440/2007 од 30.08.2007. године, на захтев Пореске управе Филијала Нови Сад од 28.08.2007. године, а да је задатак вештачења била процена непокретности који су предмет замене између Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде, са једне стране и "... ДОО, са друге стране, те да је у налазу стављена напомена да је процену предметног земљишта ДП Завод за судска вештачења Нови Сад већ радио на захтев ОЗЗ Нови Сад из Новог Сада и дао налаз под бројем V560/06 од 11.04.2005. године, те се у налазу наводи да је изласком на

лице места дана 30.08.2007. године, стање предметних парцела остало непромењено у односу на 11.04.2005. године, те се на страни 4. налаза наводи да се парцела ... налази на граници грађевинског реона, у делу где је забрањена било каква градња и да у природи представља пољопривредно земљиште, пашњак 3. класе, при чему су у новом налазу V440/2007 од 30.08.2007. године иновирали цене, имајући у виду промене курса евра.

Код напред изнетог, захтев за вештачење који су окривљени добили од Завода за судска вештачења Нови Сад је био процена тржишне вредности пољопривредног земљишта, дакле задатак вештака није био да вештачи правни статус предметне парцеле, већ да изврши процену пољопривредног земљишта у име Завода, те је правилно првостепени суд утврдио да окривљени нису учествовали у замени земљишта, нити су радили процену за потребе замене, нити је склопљен било какав уговор у конкретном случају, већ је задатак искључиво био да се налаз уради према задатку, односно да се процени вредност пољопривредног земљишта, из ког разлога је и поверено вештацима пољопривредне струке

Код напред изнетог, неосновани су наводи тужилаштва који се позива на налаз и мишљење ГП Завода за судска вештачења од 19.12.2006. године који је рађен за потребе ГП Завода за изградњу Нови Сад од 19.12.2006. године у складу са одлуком о мерилима за уговарање висине накнаде за уређивање грађевинског земљишта, по којој је градско-грађевинско земљиште подељено у 54 блока, односно зоне.

Међутим, по правилном налажењу првостепеног суда, датом на страни 136. и 137. првостепене пресуде, тржишна цена градског-грађевинског земљишта могла се примењивати само за парцеле где је донет План детаљне регулације, те из наведене табеле у којој су дате просечне тржишне цене градског-грађевинског земљишта по градским и приградским блоковима за 2006. годину, а који ће се примењивати у 2007. години, произлази да ЈП Завод користи наведене цене за своје потребе, те исти може да купује и продаје земљиште и даје у закуп само где је донесен План детаљне регулације, те се на основу наведеног очито изводи закључак да се просечна цена из табела од 19.12.2006. године не односи на парцелу ..., будући да План детаљне регулације између осталог једини садржи намену земљишта, а да је претпоставка за претварање пољопривредног земљишта у грађевинско, постојање званично објављеног Плана детаљне регулације, на основу ког се може саставити списак парцела којима је потребно променити намену из пољопривредног у грађевинско земљиште, те како у конкретном случају није било Плана детаљне регулације, то је предметна парцела свакако била пољопривредно земљиште у грађевинском реону на дан 30.08.2007. године, када је израђен налаз и мишљење вештака.

У том смислу, тужилаштво није понудило доказе за наводе да су окривљени као вештачи дајући налаз довели до тога да се привредном друштву окривљеног ВВ прибави противправна имовинска корист, будући да Пореска управа није везана датим налазом и мишљењем, јер јој на располагању стоје и други механизми утврђивања реалне тржишне вредности, те је дужна да води рачуна о реалности и правилности процене, што је потврђено исказом сведока НН, који је ... навео да вештачење, као мера у поступку утврђивања пореске обавезе, није уобичајено у раду Филијале и да се користи јако ретко, а да је примаран метод - метод парификације, при чему процена

вештака за Пореску управу није обавезујућа, већ је она могла бити алтернативна и информативно дата, при чему током поступка није доказано постојање узрочне везе између радњи окривљених и противправне имовинске користи, коју је, према наводима оптужнице, стекао окривљени ВВ.

Неосновани су и жалбени наводи тужилаштва да суд није у довољној мери ценио налаз и мишљење вештака Ђорђевића, као и исказе сведока ОО, ПП и РР, који управо дају одговор на кључно питање, да је катастарска парцела број ... КО ... била грађевинско земљиште у грађевинском подручју, а да грађевинско земљиште и грађевинска парцела нису исте категорије нити су синоними, будући да је грађевинско земљиште појам ширег значења од појма грађевинске парцеле, те и тада, и по сада важећем закону, грађевинска парцела је део грађевинског земљишта које је планом намењена за изградњу, будући да се о наведеним одлучним чињеницама, првостепени суд изјашњавао на страни 118. образложења пресуде, при чему је, на више места у пресуди, дао разлоге за свој закључак везано за примену законских прописа и статуса наведене парцеле, које разлоге у свему као правилне, прихвата и овај суд.

У прилог наведеном, говори и чињеница да је комплетан спис, формиран по захтеву ОЗЗ Нови Сад, Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде, доставило Републичком јавном правобранилаштву, чија је надлежност заштита имовинских интереса Републике Србије, те да је Републичко јавно правобранилаштво дало своје мишљење у допису од 17.01.2008. године, којим се изјаснило да неће предузимати радње из члана 17 у вези са чланом 13 Закона о промету непокртености, дакле да Републичко јавно правобранилаштво није захтевало поништај уговора, а анализирано је сва питања укрупњавања, тржишне вредности и карактера земљишта.

Дакле, имајући у виду све напред изнето, правилно је првостепени суд имајући у виду одредбу члана 16 ЗКП у складу са начелом *in dubio pro reo*, одлучио у корист окривљених, будући да ни из једног доказа изведеног током првостепеног поступка није са несумњивом сигурношћу утврђено да су окривљени извршили кривична дела како им је то стављено на терет оптужним актом јавног тужиоца, при чему првостепена пресуда није захваћена битним повредама одредаба кривичног поступка, јер је првостепени суд правилно, свеобухватно и потпуно утврдио чињенично стање и приликом доношења првостепене пресуде правилно применио кривични закон, те су супротни жалбени наводи Тужилаштва за организовани криминал, којима се оспорава овакав закључак суда, оцењени и као такви одбијени као неосновани.

Сходно напред изнетом, а на основу одредбе члана 457 ЗКП, Апелациони суд у Београду, Посебно одељење за организовани криминал донео је одлуку као у изреци пресуде.

Записничар-саветник
Јелена Савић,с.р.

Председник већа-судија
Снежана Јовановић,с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић